

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
dinsdag 8 juli 2008**

5 **Aanwezig:** De heer ing. A. den Ouden, plv. voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren E.M. den Boef, P.J.H.M. de
Koning en H.J. Zwiers
De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP),
10 P. Boertje (VVD), M. Japenga (CU), H.J.A. Koppes (LR), W. van der Linden (PvdA),
J. Lagendijk (SGP), A. Los (LR), C.J. Louter (CU), B. Neuschwander (LR), mevrouw
W.N. Nooijen (LS), de heren W.P. Onderdelinden (CDA), R.P. Pors (CU), mevrouw
A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD),

15 **Griffier:** De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig: De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld
De raadsleden: de heren J.C. van Andel (CDA), M. Dijkhuizen (RB), mevrouw T.
Duman-Sirin (PvdA), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), mevrouw M.
20 van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GL), P.W.J.
Meij (CDA), R.C. van Pelt (SGP), C.A. Roodenburg (SGP), mevrouw C. van Vliet
(VVD), de heer M.A. Vroegindeweij (LR)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit (uitgewerkt van geluidsopname)

25

1. Opening en vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond, en opnieuw hartelijk welkom bij deze
voortgezette raadsvergadering. We hebben allemaal het voornemen om het
30 vanavond zeker zo vlot te laten verlopen als gisteravond, zodat we zeker voor het
aanbreken van de nieuwe dag thuis zijn. Gezien het aantal afmeldingen van
gisteravond, is het nu van belang om te inventariseren of we een quorum hebben. Er
zijn 17 raadsleden aanwezig, we vergaderen rechtmatig.

35 **2. Voorstel om de zienswijze van de raad kenbaar te maken over de
ontwerpbegroting 2009 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en in te
stemmen met het nieuwe beleid met betrekking tot Community Safety
(raadsvoorstel nr. 165)**

40 **De voorzitter:** Wat mij betreft had de titel 'Community Safety' gewoon in het
Nederlands vermeld mogen worden. Dit voorstel ligt ter vaststelling voor, maar ik zie
mevrouw Ripmeester voor een stemverklaring.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Ik wil een opmerking maken. We zijn natuurlijk niet tegen
een project als community safety, maar we vinden het erg jammer dat we de
financiële consequenties niet mee kunnen nemen in een integrale afweging van
bijvoorbeeld de begroting of bij onze prioriteiten-/kaderdiscussie.

De voorzitter: Dank u wel. U bent in dit geval vast de stem van velen. Ik zie dat de heer Onderdelinden nog wil reageren?

5 **De heer Onderdelinden:** Wij sluiten ons hier zeker bij aan. Wij vinden dat wij dit per jaar moeten bekijken en niet nu akkoord moeten gaan met een periode van vijf jaar. Wij zouden graag de resultaten per jaar willen bezien. Op enig moment, waarop dat ook gemeten kan worden, en dan weer opnieuw integreren. Wij willen niet bij voorbaat een blanco cheque afgeven.

10 **De voorzitter:** Daar nemen wij, raad en college, kennis van. Verder is het voorstel met deze kanttekeningen aangenomen.

- 15
3. **Rapport 'MensenWerk' van de rekenkamercommissie Ridderkerk (raadsvoorstel nr. 171)**
 4. **Voorstel om de zienswijze van de raad kenbaar te maken omtrent de ontwerpbegrotingen 2008 – 2011 en 2009 – 2012 Drechtwerk (raadsvoorstel nr. 168)**
 - 20 5. **Voorstel over de toekomst van de uitvoering van de WSW en Drechtwerk (raadsvoorstel nr. 175)**

25 **De voorzitter:** We hebben afgesproken om deze drie agendapunten tegelijkertijd te behandelen. Ik verzoek de woordvoerders om goed in de gaten te houden dat bij elk onderscheiden punt iets gevraagd wordt. Bij het eerste deel, MensenWerk, is dat het verzoek om de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen, bij de andere twee punten is dat de vraag of u wel of niet instemt met een conceptbrief, die is voorgelegd. Houd u dit alstublieft in de gaten.

30 De besluiten die we hierover nemen, zullen verstrekkende gevolgen kunnen hebben. Zegt u alles wat u hierover wilt zeggen, graag met zo weinig mogelijk woorden.

De heer Van der Linden: Voorzitter, het rapport van de rekenkamer betreft de ontwikkelingen rondom Drechtwerk, en het heeft duidelijk gemaakt dat veel gemeenschapsgeld is gegooid in een bodemloze put.
35 Het management was meer bezig met zijn eigen functie, dan met het werk waarvoor ze ingehuurd is of was, namelijk: zorgen voor werk voor mensen die dat zelf niet kunnen en van Drechtwerk afhankelijk waren. Dat was ook de kern van de WSW: werk voor mensen die de wereld zelf niet aankunnen.

40 Ze kregen daarvoor een zak geld en de prestatie was nihil. De prikkel om de boer op te gaan om mensen aan het werk te krijgen ontbrak. Het hoefde ook niet zo, want het geld werd toch gebracht. Dus, waarom zouden ze moeite doen om het te gaan halen?

45 Nu is het voorstel om te onderzoeken of en vooral hoe Ridderkerk uit kan treden. Er is gesproken over de mogelijkheid dat cliënten die dat willen bij Drechtwerk blijven werken. Dat is natuurlijk fijn voor hen, omdat zij in hun vertrouwde omgeving blijven. Maar, aan de andere kant: in wat voor omgeving laten wij hen daar straks achter?

Wij blijven ons zorgen maken over de mogelijkheden van management en bestuur om Drechtwerk op orde te krijgen en aan te sturen.

Dit alles overziende, komen wij tot de conclusie dat er sprake is van een falend bestuur. Ook het feit dat collegeleden in het bestuur geen vertegenwoordigers van de raad waren, ontslaat hen niet van verantwoordelijkheid. Zij kwamen wel bij de raad met het verzoek om tekorten aan te vullen. De raad is te snel meegegaan. De raad stelde wel veel vragen, maar ging toch mee in de vraag omwille van het belang van deze groep kwetsbare mensen.

10 Hoe verder?

Achteruit kijken is achteruit leven. Dat wil de PvdA zeker niet. Wij willen vooruit blijven kijken, opdat de mensen die ons het hardst nodig hebben op ons kunnen blijven rekenen.

Wat dan wel?

15 Ik zie het zo dat de cliënten, die op dit moment bij Drechtwerk werkzaam zijn, kunnen blijven werken binnen Drechtwerk. Maar, we moeten dan wel verzekerd zijn van een veilige werkomgeving. De nieuwe instroom zou in dienst kunnen treden bij een bedrijf dat al WWB-ers in dienst heeft en cliënten detacheert. Het gaat hierbij niet om het aantal uren dat men gaat werken, maar om ervoor te zorgen dat ze aan het arbeidsproces deelnemen en te voorkomen dat zij in een sociaal isolement raken. Verder zou het zinvol zijn om te onderzoeken of er draagvlak is om een sociale werkvoorziening in BAR-verband op te zetten. Daarbij moet goed geluisterd en gekeken worden, hoe één en ander in Rotterdam werkt.

25 Wij willen graag van de andere raadsfracties weten of zij meegaan in het voorstel om het tekort aan te vullen of dat wij een signaal afgeven om dat nu niet te doen, in de wetenschap dat we dit straks, naar alle waarschijnlijkheid, toch moeten betalen.

30 Over communicatie naar cliënten, vragen wij de wethouder welke zorgvuldigheid zij inbouwt om cliënten of hun verzorgers niet onnodig ongerust te maken, in deze tijd, zo kort voor de vakantie.

Onze fractie wil zeer sterk zorgen voor de zwaksten in onze samenleving, dichtbij en samen met onze lokale partners.

Voorzitter, bedankt.

35

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Linden: het woord is nu aan de heer Louter van de ChristenUnie.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter.

40 Het voorwoord van het rekenkameronderzoek naar het functioneren van Drechtwerk eindigt met de zinsnede, ik citeer "We wensen u veel leesplezier en een goed debat toe" einde citaat.

45 U zult zich kunnen voorstellen dat van veel leesplezier geen sprake was. Natuurlijk, er is uitstekend en veel werk verzet. Er is een lijvig rapport verschenen over het reilen en zeilen van Drechtwerk in de afgelopen jaren. Maar de inhoud van het rapport is er een die verbazing, verbijstering en ongeloof oproept en absoluut geen plezier. Het is eerder droevig om te lezen hoeveel er misgegaan is in aansturing en besluitvorming. Ruim tweeduizend mensen, met minder mogelijkheden dan u en ik

en grote sommen geld, zijn al vele jaren de risicodragers van vele, bij regelmaat wisselende directies en bestuurders.

De conclusies geven ook niet het beeld dat er licht aan de donkere horizon wordt gezien. Vooral conclusie 6, ik citeer “De toekomstvisie kan niet gezien worden als het
5 begin van de oplossing”, einde citaat, geeft voor de ChristenUnie aan, dat er een duidelijke koerswijziging moet komen in de uitvoering van de sociale werkvoorziening. Wij vinden het onderwerp te belangrijk om er op deze wijze verder mee te gaan. Begrijp ons goed. Het gaat er ons niet om dat er bezuinigd moet worden op dit werk of dat we de meeruitgaven er niet voor over zouden hebben.

10 Integendeel, juist deze groep mensen in onze samenleving heeft onze steun en ons geld hard nodig, en daar doe je niet gauw teveel voor. Maar we hebben wel grote moeite met het slordig omgaan met de middelen, het regelmatig maken van verkeerde keuzes of het helemaal niet maken van keuzes, door het management.

15 Punt 8 van bladzijde 49 geeft een onverkwikkelijke conclusie weer: “een aanzienlijk deel van de negatieve resultaten is veroorzaakt door managementbeslissingen”. Daar zou ik aan toe kunnen voegen dat deze negatieve resultaten wellicht ook negatief zijn beïnvloed door de afvloeiingsregelingen van diezelfde managementleden.

20 In hoeverre is het gerechtvaardigd om forse afvloeiingsregelingen te hanteren als er zo duidelijk sprake van mismanagement is geweest?
Graag uw mening daarover.

25 Complimenten willen we het college en de ambtenaren maken voor het realiseren van de binnen Drechtwerk afgesproken targets. Ook de betrokkenheid bij Drechtwerk blijkt uit de aanwezigheidsregistratie van de algemeen bestuur vergaderingen. In onze optiek zijn dit logische en vanzelfsprekende zaken, maar uit de rapportering blijkt zelfs dat dit soort afspraken niet de navolging krijgt die voor de hand ligt.

30 Eén opmerking willen wij nog plaatsen bij de reactie van de rekenkamer over sturing en controle. Men schrijft dat de gemeenteraden in beperkte mate gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid “gevoelens” en “zienswijzen” te uiten ten aanzien van begroting en jaarrekeningen. Kritische vragen werden gesteld, maar altijd ging men unaniem akkoord. Aldus de rekenkamer. Maar waren er dan alternatieven? Hadden
35 we dan nee kunnen zeggen als Ridderkerk? En was die reactie ook zinvol geweest? Hoe vaak is het niet geopperd door de raad dat het beter zou zijn om er mee te stoppen. Maar het “wurgcontract” van de GR zat heel strak, en het was dus weinig zinvol dwars te gaan liggen. Tenminste, zo heb ik het altijd begrepen.

40 De ontwerpbegrotingen 2008-2011 en 2009-2012 vragen nog om een kleine toelichting. U doet ons een voorstel onder punt 4 dat luidt “de raad neemt kennis van de vastgestelde begroting en de daaruit voortvloeiende verplichte extra gemeentelijke bijdrage van ruim € 463.000,-”. Kennisnemen van, vind ik iets anders dan, zoals verwoord onder punt 3, het beschikbaar stellen van de bedragen voor
45 2008 en 2009.

Wat is het verschil? Doet u het ene van harte en het andere met tegenzin? Frustrerend is het om te lezen dat het landelijke gemiddelde € 900.- per persoon bedraagt wat als gemeentelijke bijdrage wordt gezien, maar dat we aan Drechtwerk

over € 2.100.- praten. Bijna tweeëneenhalf keer zoveel. We hadden er ook tweeëneenhalf keer zoveel voor kunnen doen, denk ik dan.

We stellen € 334.000,- beschikbaar voor 2008 en € 333.000 voor 2009. Deelt u onze mening dat het raadzaam is om vast met forse toeslagen op deze bedragen rekening te houden, gezien de opmerkingen die gemaakt zijn rond: huisvesting, innovatie, uitvoering toekomstvisie? U gaf gisteren tijdens een andere discussie al aan geen voorstander te zijn van rekening houden met verdere uitgaven voor die jaren. Maar u schrijft zelf dat de hoogte van de gevraagde gemeentelijke bijdrage voor de komende jaren onzeker is. Mij lijkt het dan van goed bestuur getuigen, wanneer de onzekerheid zo groot is, daar nu al rekening mee te houden. Ook de opmerking bij het onderwerp convenanten heeft ons verbaasd, maar misschien ten onrechte. Halverwege 2008 schrijft u dat de deelnemende gemeenten ook voor 2008 voornemens zijn een convenant inzake afname van diensten en personeel van Drechtwerk te sluiten. Is het niet gebruikelijker en ook logischer dat je dergelijke afspraken maakt voordat het kalenderjaar begint?

Conclusie: De financiële onzekerheden zullen de komende jaren voortduren, maar we zitten gekluisterd aan de gemeenschappelijke regeling en kunnen alleen maar ja zeggen tegen uw voorstel.

Dat zullen we ook zeker doen, mede gezien uw argumentatie waar het gaat om bezwaar aan te tekenen bij de provincie. Dat kost ons wel moeite, moet ik eerlijk bekennen, het aan de kaak stellen van dit soort slechte bedrijfsvoering naar hogere bestuurlijke instanties moet eigenlijk verplicht zijn.

Hoe nu verder?

Daar kan ik kort over zijn. De ChristenUnie ondersteunt van harte het raadsvoorstel 175. We hebben er geen fiducie meer in. Vele jaren, vele woorden en veel geld is er al aan besteed en, nog erger, aan verloren gegaan. Investerings van meer dan € 500.000,- zijn gedaan en nooit gebruikt. Hoeveel mensen hadden ermee geholpen kunnen worden?

De keuze van variant 2, waarbij Drechtwerk in beeld blijft als bedrijf waar we werkzaamheden kunnen inkopen, heeft ook onze voorkeur.

We zullen nu niet vooruitlopen op wat wel of niet acceptabel is als afkoopsom. Dit lijkt mij niet handig als de onderhandelingen daarover nog gevoerd moeten worden. Wel willen we een dringende aanbeveling bij u doen om de rekenmeesters van Deloitte te betrekken bij de onderhandelingen met het Drechtwerk bestuur. Zij komen namelijk met beduidend andere, betere bedragen, dan waarmee het Drechtwerk bestuur denkt de afkoop te moeten regelen.

Voorzitter, complimenten voor de aanpak en de intentie om één en ander structureel te gaan verbeteren. Slechter, zou ik zeggen, kan haast niet. Maar ook wijsheid aan u in het vervolg van dit traject.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Louter. De volgende spreker is de heer Onderdelinden, van het CDA.

De heer Onderdelinden: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, toen we hoorden dat

meerdere rekenkamercommissies zich gingen buigen over dit vraagstuk, waren we oprecht allemaal blij. Het klonk toen redelijk politiek hypocriet. We zouden gaan horen en lezen wat we eigenlijk al wisten. We waren blij omdat een objectieve en goede analyse ontbrak. Hypocriet omdat er eerder aan de verwachte conclusies had kunnen en moeten worden gewerkt. Harde conclusies, die u, voorzitter, ook onderschrijft.

U spreekt impliciet uw onmacht uit. Wanneer in het bestuur van Drechtwerk tegen een besluit wordt gestemd, maar dit besluit toch een meerderheid krijgt, wordt het gewoon uitgevoerd en moeten alle gemeenten daaraan voldoen.

Vervolgens werd de raad met hetzelfde, in feite niet door u geaccordeerde voorstel geconfronteerd. Diezelfde raad vroeg wat de consequenties zouden zijn wanneer wij tegen stemden. Uw antwoord was altijd eenrichtingsverkeer. Desondanks stelt u nu voor de raad te adviseren in de toekomst geen bijstellingen van de gemeentelijke bijdragen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting meer te accepteren.

De discussie over de verbonden partijen is dus van evident belang. Het zeer dure leergeld betekent dat we nieuwe wegen inslaan. Ook de actieve informatieplicht is zo ongeveer op alle niveaus aan de orde als het gaat om gemeenschappelijke regelingen. Ook de actieve informatieplicht is zo ongeveer op alle niveaus aan de orde als het gaat om gemeenschappelijke regelingen. [*de heer Onderdelinden herhaalt deze laatste zin twee maal, notulist*]. Als er woorden worden gebruikt als: geen financiële doelen, geen management, geen sturing, geen probleemanalyse, dan is de raad zo ontstemd, dat we zelfs aan de rekenkamercommissie politiek getinte vragen stellen.

Voorzitter, als er goed financieel management wordt gevoerd, is de halve buit al binnen. In de commissie hebben we lang over de materie gesproken. In de praktijk hadden en hebben zo ongeveer alle partijen kromme tenen.

We stonden erbij en keken ernaar.

Dit is suggestief, ik weet het. Toch moet de politiek van deze ongewenste onmacht vreselijk veel leren. Hoe leggen we het uit aan onze inwoners?

Het geld, het extra geld, is niet bij de zo belangrijke doelgroep terecht gekomen. Dat steekt en dat doet pijn. Het mag niet meer gebeuren! Ik hoop dat deze emotie er bij alle deelnemende colleges is en dat ze niet zomaar overgaan tot de orde van de dag.

Wat betreft de toekomstvisie van Drechtwerk, sluiten wij ons aan bij de brief die voorligt om verzonden te worden aan het dagelijks bestuur van Drechtwerk met onder andere de geformuleerde uittredingsplannen.

Tenslotte over de begroting: hiervoor verwijs ik naar mijn eerdere opmerkingen die ik in de commissie heb gemaakt en die u hebt overgenomen. Ik bedoel de nuances en verwijzingen naar de nabije toekomstige status voor de gemeente Ridderkerk.

Ergens heb ik al een tekst gelezen waarin u dat ook hebt verwoord.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Onderdelinden. De volgende spreker is de heer Boertje van de VVD.

De heer Boertje: Dank u wel, voorzitter. Het doel van de WSW en MensenWerk bij Drechtwerk, staan voor de VVD niet ter discussie. Wij staan pal achter hen. Dat zeiden wij ook bij de begrotingsbehandeling en dat blijft ons uitgangspunt bij dit dossier. Doelen die de middelen heiligen, zo luidt het spreekwoord. Maar, zeker niet ten koste van alles!
En zeker niet als er sprake is van, naar ons idee, onnodige verspilling van gemeenschapsgeld!

De wethouder stelde zich vorig jaar duidelijk en daadkrachtig op toen zij in het overleg van Drechtwerk de mening van het college en de raad over de situatie van Drechtwerk weergaf. De motie, die door de VVD werd ingediend en raadsbreed werd ondersteund, met de opdracht om alle mogelijkheden te onderzoeken hoe de WSW in de toekomst vorm kan worden gegeven en daarbij een uittreding uit de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk te betrekken, was de basis voor de discussie en het nu voorliggende voorstel.

De vier rekenkamercommissies hebben een onderzoek gedaan naar de situatie van Drechtwerk. Niet voor niets natuurlijk. Het is klip en klaar dat het rapport er niet om liegt. De VVD fractie kan zich gedeeltelijk vinden in de conclusies en aanbevelingen uit dit gedegen en heldere rapport. Echter, het houdt voor ons niet in dat wij ermee akkoord gaan in de gemeenschappelijke regeling voor Drechtwerk te blijven.

De VVD kijkt liever uit naar andere mogelijkheden om de WSW gestalte te geven, in plaats van de grote tekorten in de GR keer op keer aan te moeten vullen.

Zeker omdat de gemeente Ridderkerk zich wel aan de afspraken houdt door afname van producten en diensten van Drechtwerk. Wij zien de WSW graag in het licht van de keten, als onderdeel van het totale arbeidsmarktbeleid en niet als een autonoom instituut.

Het college wil kennelijk onze mening. De rekenkamercommissie beoordeelt de toekomstvisie als onvoldoende onderbouwd en gebaseerd op aannames. Mede daarom is de VVD van mening, dat wij uit de GR moeten stappen. Maar, ook omdat Ridderkerk altijd een voortrekkersrol over de afnames heeft ingenomen, omdat Drechtwerk een log apparaat is en omdat de betrokkenheid van het interim management met het instituut Drechtwerk en in relatie tot alle medewerkers, nooit echt optimaal is geweest.

Het mag duidelijk zijn dat de fractie van de VVD instemt met het voorstel. Het is wat ons betreft bijna een hamerstuk om de intentie te hebben uit de GR te treden en om te onderzoeken of we de uitvoering van de WSW en die van de keten, niet beter in BAR-verband gestalte kunnen geven.

Tenslotte: op de brief stellen wij een mondeling amendement voor. Wij stellen voor om de laatste zin van de voorlaatste alinea te vervangen door de zin: "dit is tevens het maximumbedrag".

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boertje. Het woord is aan de heer Alderliesten van de SGP.

De heer Alderliesten: Dank u wel, voorzitter. Allereerst het rapport MensenWerk: wij wisten het al. De twijfels zijn nu weggenomen over de gang van zaken bij de

gemeenschappelijke regeling Drechtwerk. En deze twijfels zijn helaas terecht. Het onderzoek geeft een vernietigend oordeel over directiewisselingen, sturing, controle, opstapeling van financiële verliezen, drie opeenvolgende verbeterplannen, inzet van interim managers. De omzetdoelen uit Drechtwerk op Koers, het veranderplan en het ondernemingsplan werden niet gerealiseerd. Sturing en controle van gemeenten richting Drechtwerk kwam in de praktijk onvoldoende uit de verf. Bij vergaderingen van het Algemeen Bestuur waren wethouders regelmatig afwezig. Dit gold echter niet voor de gemeente Ridderkerk, die wel aanwezig was. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Als raad stelden we wel vragen en hadden wij zorgen, maar we gingen tot aan vorig jaar akkoord. Over dat het al die jaren 2003-2006 niet goed ging bij Drechtwerk had onze wethouder ons meer en beter moeten informeren. Ik denk dan zeker aan de actieve informatieplicht die een wethouder heeft. Iedere maand vergadert het A.B. dan kan de raad bij belangrijke zaken toch via een memo bijgepraat worden?

De rekenkamer heeft een negental aanbevelingen geformuleerd. Omarmt het college ook alle negen aanbevelingen? Ze zijn toch niet te veronachtzamen? Kunt u duidelijk aangeven welke aanbeveling wel en welke aanbeveling niet? De titel van het rapport luidt: MensenWerk. De rekenkamer stelt dan ook de mensen centraal. Onze aandacht zal zich dan ook moeten richten op de mensen die op de WSW zijn aangewezen.

De fractie van de SGP dankt de rekenkamercommissie voor het uitgebrachte rapport.

Ontwerpbegrotingen

In de conceptbegroting 2009 en de meerjarenraming zitten nog grote onzekerheden c.q. onduidelijkheden.

Kunt u ook aangeven wat de consequenties zijn als alleen de gemeente Ridderkerk de begrotingen afkeurt, vanwege onduidelijkheid en de grote onzekerheden met individuele opmerkingen? Beslist dan het quorum van gemeentelijke bestuurders die akkoord gaan? Graag uw antwoord in deze. Als fractie gaan wij akkoord met de herziene begroting 2008, de conceptbegroting 2009 en het meerjarenperspectief 2010 - 2012 Drechtwerk. Ook stemmen wij in met de antwoordbrief aan het D.B. van Drechtwerk.

Toekomst van de uitvoering van de WSW en Drechtwerk

De toekomstvisie van Drechtwerk biedt geen oplossing voor de werkelijke problemen. De toekomstvisie heeft geen basis voor het opstellen van een plan van aanpak of een bedrijfsplan. Ook ontbreekt een duidelijke analyse van de problemen. Het is net gatenkaas! En ook wij stemmen niet in met deze toekomstvisie.

In een klankbordgroep hebben wij breedvoerig gesproken over of de gemeente Ridderkerk uit de GR Drechtwerk moet om de uitvoering van de WSW in BAR-verband vorm en inhoud te gaan geven. Doel is om de inwoners van de BAR-gemeenten, die een beroep doen op de diverse sociale voorzieningen, beter te bedienen, in nauwe samenwerking met partners. De fractie van de SGP gaat akkoord om de uitvoering in BAR-verband nader uit te werken. De convenantafspraken moeten nog gecontinueerd blijven voor de huidige inwoners die bij Drechtwerk werkzaam zijn om bij Drechtwerk te kunnen blijven werken. Laat ook hierin de mensen die hier gebruik van maken, centraal staan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Alderliesten. Het woord is aan mevrouw Nooijen van Lokaal Sociaal.

Mevrouw Nooijen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, nog meer van hetzelfde.

- 5 Drechtwerk is een instelling om mensen met een beperking, op welke manier dan ook, op een zinvolle manier aan het werk te krijgen en te houden. Ridderkerk heeft dit altijd omarmd en gekoesterd. Immers, deze doelgroep stimuleren, activeren en ondersteunen, is altijd een kerntaak geweest voor Ridderkerk.
- 10 In het rapport van de rekenkamercommissie staan bevindingen en uitkomsten waarvan de haren je te bergen rijzen. De financiële doelen zijn niet gehaald, de sociale doelen zijn niet expliciet benoemd, de gevoelens en zienswijzen van de raad zijn niet voldoende in beeld en er is geen heldere probleemanalyse. Wat dat betreft kunnen we gerust de hand in eigen boezem steken. Aan de andere kant komt nadrukkelijk uit het rapport naar voren, dat Ridderkerk in positieve zin een grote uitzondering vormt. We hebben altijd meer dan voldoende producten afgenomen en aan al onze verplichtingen voldaan, ten opzichte van de andere deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraad van Ridderkerk heeft altijd de doelgroep van mensen met een beperking centraal gesteld.
- 15 Wat het ook kostte, met alle gevolgen van dien. Immers, je laat deze mensen toch nooit en te nimmer in de kou staan? Ze rekenen op ons. Was er weer een tekort op de begroting, dan pasten we het verschil bij. Werden er weer verbeterplannen gepresenteerd, dan keken we er kritisch naar, maar keurden het uiteindelijk altijd goed. Kwam er weer een nieuwe directeur of manager die de problemen zou aanpakken en oplossen, dan vonden we daar van alles van, maar we gingen toch akkoord. Je had gewoon geen keus! Het ging om een groep kwetsbare inwoners, die onze steun hard nodig heeft. Daarnaast waren lang niet alle deelnemende gemeenten aanwezig bij vergaderingen waar de problematische situatie werd voorgelegd. Ridderkerk wel!
- 20 Kortom: het heeft gewoon niet aan Ridderkerk gelegen. Toch zitten we aan de gemeenschappelijke regeling vast en kunnen we er niet zomaar uit. Nu Drechtwerk opnieuw met vernietigende cijfers is gekomen en wederom om een extra financiële bijdrage vraagt, is het zaak om maatregelen te nemen. Wij zijn constant de dupe geworden van mismanagement van Drechtwerk, terwijl we ons voor de volle 100% hebben ingezet om deze doelgroep te voorzien van passend werk en dat ook voor de toekomst te garanderen. Ik voel me behoorlijk in de maling genomen door Drechtwerk: steeds maar weer om geld vragen terwijl de problemen blijven voortbestaan. Om een gemeente als Ridderkerk, die aan alle verplichtingen heeft voldaan, te straffen door keer op keer extra geld te vragen, terwijl van merkbare verbeteringen geen sprake is, is niet eerlijk.
- 25 Daar moet een einde aan komen, voorzitter. Het blijft geen feest. Er zijn meerdere deelnemers, bijna de helft, die het niet meer vanzelfsprekend vinden deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling. Ridderkerk hoort daar ook bij. Daarom is het goed om te kijken wat de mogelijkheden zijn wanneer je uittreedt en samen, in breder verband verder gaat. De fractie Lokaal Sociaal is hiervan een groot voorstander. Natuurlijk kost dat geld. Veel geld, voorzitter. Maar, op deze voet verder gaan kost op den duur veel meer. Er is moed en lef voor nodig
- 30
- 35
- 40
- 45

om uit de regeling te stappen. Hoe de toekomst er ook uit gaat zien, en wat Ridderkerk ook gaat doen: het allerbelangrijkst zijn de mensen die het aangaat. Zij moeten zo min mogelijk te lijden hebben van de ontwikkelingen op dit gebied. Rust en uiteindelijk duidelijkheid zijn voor hen het belangrijkste. Ik heb er alle vertrouwen in dat Ridderkerk hierin voorop zal lopen en dit tot een goed einde zal weten te brengen. Wat mij betreft staat wethouder Van den Berg hier borg voor. Ik wens u hierbij veel succes! Dank u wel.

5
10 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Nooijen. Laatste spreker van de raad is de heer Los, van Leefbaar Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Veel verrassingen heb ik niet, maar toch wil ik er nog wel iets over zeggen.
15 Voorzitter, er is al zo vaak gekeken en zoveel onderzoekers hebben hun expertise al op deze zaak losgelaten. Steeds denk je weer dat het dan toch nog goed gaat komen. Steeds blijkt er weer niets van terecht te komen. Nu zijn de rekenkamers aan de slag gegaan en komen met niets verrassends. Het gaat niet goed en eigenlijk kun je dan een punt zetten. Naar de toekomst kijken is vanzelfsprekend een bestuurderstaak en dat is dan ook gedaan. Dat wil zeggen: het beeld van hoe
20 Drechtwerk er in de toekomst uit zou moeten zien. Dat heeft in hoofdzaak een wens in zich. Verwachtingen hebben we al zo vaak gehad: ze kwamen nooit uit. Helemaal waar is dat laatste niet, want onze verwachtingen dat begrotingen van Drechtwerk overschreden zouden worden, kwamen altijd uit.
25 Het is overigens prettig te constateren dat het college een eigen toekomstbeeld over Drechtwerk heeft en nog prettiger is dat wij ons daar wel in kunnen vinden.

Ik ga over naar de begroting. Al eerder merkte ik op dat de begroting van Drechtwerk nauwelijks serieus genomen kan worden. Het college heeft al die onzekerheden ook heel scherp in beeld. Het is een beeld van een lange reeks van overschrijdingen.
30 Uitvoerders van maatschappelijke taken, dienen zoals dat hoort de discipline te hebben binnen hun begroting te blijven en tegelijkertijd de overeengekomen prestaties nauwkeurig te leveren, of dat nu moeilijk is of niet.
In de voorgestelde reactie van de raad aan Drechtwerk staat dan ook heel terecht dat de raad veronderstelt dat binnen de begroting wordt gebleven.

35 Voorzitter, dat is ons uit het hart gegrepen, maar of het iets uithaalt, dat is twijfelachtig. Daarom kom ik daar bij het volgende punt op terug: de uitvoering van de WSW Drechtwerk.

40 Hoewel het niet zo vaak voorkomt, zijn wij het eens met de door het college ingezette koers, namelijk het uitreden uit deze GR. Wij hebben daar overigens in onze algemene beschouwingen vorig jaar ook op aangedrongen. Er is in de afgelopen jaren veel geld en energie gestoken in pogingen om Drechtwerk naar behoren te laten functioneren, en dat is ook terecht.

45 Het is toch zo dat je bij de eerste problemen niet zomaar moet opgeven? Maar, het lijkt ploegen op rotsen. Zoals u weet, heb je daar niet zo veel aan. Daarom onderschrijven wij dit raadsvoorstel geheel en wij verwachten dat het college ons op de hoogte houdt van de ontwikkelingen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los. Het woord is nu aan het college, aan wethouder Van den Berg om hier nog iets aan toe te voegen en vragen te beantwoorden.

Wethouder Van den Berg: Toevoegingen zijn niet aan de orde, maar ik zal een aantal vragen beantwoorden.

Na een paar avonden doorschuiven, is vanavond eindelijk het onderwerp Drechtwerk aan de orde. Het lijkt mij goed om de drie onderwerpen, die in één keer behandeld zijn, even apart langs te lopen. Ik begin bij het rekenkamerrapport. Daar zijn verschillende dingen over gezegd, van verbazing en verbijstering tot al weten wat de uitkomst zou zijn.

Ik denk dat het laatste juist is. Op papier staat wat we al hadden verwacht, en het beeld is niet mals.

De heer Alderliesten vraagt naar de reactie van het college op de verschillende aanbevelingen. Dat hebben we in onze brief al verwoord. Ik loop ze voor de helderheid wel even langs, omdat ik ze als college niet allemaal overneem. De reden daarvoor is dat we als Ridderkerk verder zijn dan hier staat. Dit zijn aanbevelingen voor gemeenten binnen Drechtwerk, en daarvoor zijn een aantal aanbevelingen relevant. Omdat wij vanavond de keuze maken om de WSW op een andere wijze uit te gaan voeren, vind ik het in die zin voor het Ridderkerkse college niet meer allemaal relevant. In die zin zou ik ze niet allemaal willen overnemen.

De eerste aanbeveling gaat over de aandacht voor de groep die naar regulier werk wordt geleid, naar meer aandacht voor de zwakkere doelgroep. Ik begrijp dit als je kijkt naar de resultatenbeoordeling van de laatste jaren. Maar, ik ben het niet met de rekenkamer eens. Ik vind dat Drechtwerk de laatste jaren veel aandacht heeft besteed aan juist bij reguliere werkgevers zoeken naar plaatsen waar mensen aan het werk kunnen gaan. Het is een beweging in de totale WSW dat mensen niet meer in een sociale werkplaats aan het werk worden gezet, maar juist in het reguliere werkproces worden ondergebracht. In die zin vind ik het heel terecht dat daar veel aandacht naar uitgaat.

We zien wel dat werkgevers daar moeilijk voor te porren zijn. Dat heeft te maken met de begeleiding en risico's. Ook als wij de WSW in BAR-verband zullen gaan vormgeven, zal dat een heel nadrukkelijke taak zijn. Daarnaast zal voor de zwakste groep altijd een beschermde omgeving binnen moeten zijn.

De tweede aanbeveling, vind ik terecht. De problematiek bij Drechtwerk is een bedrijfsvoeringskwestie.

De derde gaat over het binnen een maand opstellen van een gedegen plan van aanpak. Ook dat vind ik een vreemde aanbeveling. We zien dat we de laatste jaren niets hebben aan plannen die snel in elkaar gefietst worden. Er ligt nu een toekomstvisie. Daar is wel kritiek op. Op een aantal onderdelen, zo staat ook in het rapport van PriceWaterhouse, wordt een kritische vinger gelegd, waar het ontbreekt aan inzichten, en daarbij gaat het vooral over de analyse waar kansen voor Drechtwerk liggen. Om nu binnen een maand een ander plan op te stellen, vind ik onverstandig.

Wel steun ik de onderdelen die daarbij staan, om te kijken welke risico's in beeld gebracht moeten worden en op welke wijze deze beheersbaar gemaakt kunnen worden.

5 De vierde aanbeveling gaat over het organiseren van een bijeenkomst met belanghebbenden. Die vind ik voor Ridderkerk niet interessant. Als wij bij Drechtwerk blijven, zouden we dit moeten doen. Maar, met de lijn waar we vanavond voor staan, zie ik het nut van een dergelijke bijeenkomst niet.

10 **De heer Alderliesten bij interruptie:** Er zijn natuurlijk mogelijkheden om uit te treden, maar er zijn ook mensen die bij Drechtwerk aan het werk blijven.

Wethouder Van den Berg: Dat is juist, maar tijdens die periode zal onze verantwoordelijkheid voor deze mensen anders zijn. Als wij uitgetreden zijn, zijn wij
15 geen eigenaar meer van het bedrijf. De discussie gaat juist daar over: over de opstelling van de gemeente als eigenaar van het bedrijf. Wij zijn daar dan vanaf, want we zullen alleen nog een inkooprelatie met Drechtwerk hebben. De dubbele pettenproblematiek is dan voorbij.

20 De vijfde aanbeveling betreft het opstellen van realistische bedrijfsplannen en begrotingen. Daar ben ik het mee eens. Maar dit leidt in het bestuur tot de discussie over het instellen van de posten onvoorzien. Met die uitwerking ben ik ontevreden. Ik denk dat het laatste waar wij iets aan hebben, posten onvoorzien in de begroting zijn. Dat geeft grote risico's.

25 Aanbeveling 6 gaat over inzichtelijke begroting en resultatenrekening. Daar ben ik het mee eens.

30 De zevende aanbeveling gaat over de verantwoordelijkheid van algemeen bestuur: ook dat is voor de toekomstige samenwerking van Drechtwerk logisch. Voor Ridderkerk ligt dat wat anders. Ook het agenderen van onderwerpen waar het bestuur de directie op kan aanspreken.

35 Punt 8 gaat over de verantwoordelijkheden van het regiebureau. Dat is een terechte aanbeveling. Het regiebureau is dit jaar gestart. We zien al dat er lopende het jaar onduidelijkheden zijn ontstaan over de verantwoordelijkheden tussen regiebureau en gemeente. Daar zal helderheid over moeten komen. Je ziet ook wel dat gemeenten niets doen omdat ze alle verantwoordelijkheden bij het regiebureau laten liggen. Dat
40 gaat in tegen de geest van de wet om verantwoordelijkheden bij gemeenten te leggen.

Punt 9 gaat over de moeilijkheden bij het convenant. Die zijn inmiddels opgelost, het convenant is twee weken geleden getekend, inclusief Nieuw-Lekkerland.

45 Dat over de aanbevelingen.

Andere vragen over het rekenkamerrapport gaan over de afvloeiingsregelingen en mismanagement. Ik vind het lastig om daarop te reageren. We zijn daar allemaal niet

blij mee. Aan de andere kant is het de consequentie van keuzes die gemaakt zijn: er is gewerkt met interim directies en we weten dat daar een behoorlijk prijskaartje aanhangt. Achteraf kun je zeggen daar niet blij mee te zijn, maar het is inherent aan de gemaakte keuze.

5 Aanwezigheid op bestuursvergaderingen is een onderdeel in het rapport dat nogal aandacht heeft gekregen. Ik moet eerlijk zeggen niet zo erg onder de indruk te zijn als een aantal van u.

Uiteraard moeten bestuursleden aanwezig zijn, maar we zien ook dat sturing maar heel beperkt is. Ontwikkelingen gaan door. Het is relevanter om te kijken hoe je als
10 individuele gemeente kunt sturen op ontwikkelingen in Drechtwerkverband, en dan vind ik aanwezigheid tijdens bestuursvergaderingen van mindere orde. Hoewel ik altijd mijn best doe om er te zijn.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Ik vind dat niet zo heel sterk. Het kan wel zo
15 zijn dat dat zo wordt gevoeld, maar als er niemand aanwezig is, of als niemand zijn mond open doet, zal dat natuurlijk zijn uitwerking op de directie hebben. Zij kunnen dan denken dat de raden zich niet interesseren omdat ze niet aanwezig zijn of geen inbreng hebben.

Ik denk dat wanneer je er bent, en je mond opendoet en probeert om een vonk te
20 laten overspringen, je wel degelijk iets kunt bereiken. Ik mag hopen dat je niet alleen maar een robotje bent.

Wethouder Van den Berg: Ik ben het met u eens dat het een verkeerd beeld oplevert als je er niet vaak genoeg bent. Aan de andere kant zien we dat het niet veel
25 invloed heeft. Daarom vind ik het een gemakkelijke lijn om een aanwezigheidslijst vast te stellen. Het is volgens mij gewoon niet waar dat gemeenten die er altijd zijn, meer invloed hebben gehad.

Ik ben het wel met u eens dat je er moet zijn om je mond open te kunnen doen. Maar, het aantal keren aanwezigheid heeft weinig te maken met de invloed in het
30 bestuur.

De volgende vraag van de heer Louter is of we nee hadden kunnen zeggen. Vorig jaar heeft Ridderkerk dat voor het eerst gedaan. Maar, we zien wel dat, als andere gemeenten allemaal akkoord gaan met de voorgestelde begrotingswijziging, je
35 geconfronteerd wordt met de beperking van een individuele gemeente. Dat over het rekenkamerrapport.

De toekomstvisie: over de mensen die bij Drechtwerk blijven. Dit is een terechte vraag, die onderdeel zal moeten worden van de besprekingen met Drechtwerk. Ik
40 heb vertrouwen in de te maken afspraken over de inkoopconstructie met Drechtwerk, dat mensen die bij Drechtwerk geplaatst worden daar ook een terechte plaats krijgen en een goede werkvoorziening. Ik verwacht niet dat Ridderkerkers gestraft worden voor de keuze die het gemeentebestuur maakt.

De heer Van der Linden bij interruptie: Waar is uw vertrouwen dan op gebaseerd? U geeft zelf al aan dat de mensen die achterblijven een zorg zijn. Er is sprake van falend beleid, falend bestuur. We gaan niet voor niets weg. Hoe hard zijn de
45 afspraken dat mensen daar niet voor gestraft worden? Wij kopen daar wel in, maar

dat blijven we neem ik aan doen voor dezelfde prijs. Dus, het vertrouwen lijkt mij wishful thinking.

5 **Wethouder Van den Berg:** Het is misschien wishful thinking, maar het probleem van Drechtwerk is niet dat de 1700 mensen het niet naar hun zin hebben. Het probleem betreft sturing en de constructies tussen bestuur en gemeente en directie. Tijdens de inspraak in de commissie hebben we wel een verhaal gehoord van iemand die het niet naar zijn zin heeft, maar er zijn ook andere verhalen bij Drechtwerk. Met alle gevoelens die we bij Drechtwerk hebben, gaan er dagelijks wel 170
10 Ridderkerkers naar Drechtwerk, die daar een zinvolle dagbesteding hebben en het er voor het grootste deel naar hun zin hebben. Dat is het positieve ervan en dat moeten we zien te behouden.

15 **De heer Van der Linden bij interruptie:** Ik vind toch dat we dat vertrouwen hard moeten maken als we daar weggaan. De belangen voor deze 170 mensen moeten goed behartigd worden. Ook als er nog maar een stuk of tien, twintig mensen over zijn.

20 **Wethouder Van den Berg:** Ik denk dat wij die afspraken bij de inkoopafspraken maken. Het zal een één op één afspraak zijn. Als Drechtwerk daarin niet aan de verplichting voldoet, zal dat consequenties hebben. Als wij nu alle werknemers via een afkoopsom mee zouden nemen, zou Drechtwerk ook een groot probleem hebben. In die zin denk ik dat wij, omdat we de inkooprelatie blijven aangaan, wel
25 een zekere positie hebben.

25 **De heer Los bij interruptie:** Voorzitter, de wethouder geeft aan dat veel mensen het naar hun zin hebben. Ik heb tijdens de commissie een inspreker gehoord die het tegendeel beweerde. Hebt u in beeld hoe het bij de groep zit?

30 **Wethouder Van den Berg:** Ik heb het niet voor de hele groep in beeld. Ik weet wel dat ik regelmatig mensen spreek. Veel mensen willen er niet weg, ze hebben er collega's met wie ze een bepaalde band hebben. Maar, tijdens de inspraak was er een ander verhaal. Dat is juist.

35 De vraag van de heer Louter ging over de rol van Deloitte bij de uittredingsonderhandelingen. Tijdens de commissie is daar ook naar gevraagd. Het lijkt een logische stap. Het kost ook wat. Maar Deloitte zit er goed in en heeft inzicht in de onderdelen. Nadat de besluiten in de raden zijn genomen, willen we nog kijken naar de meest handige vorm om de komende maanden de
40 uittredingsonderhandelingen op te starten.

45 De heer Los vraagt naar de toekomstvisie. Het is fijn dat u het eens met ons eens bent. U benadrukt dat zelf al. Dank daarvoor. Wij zullen u op de hoogte houden ...

De heer Los bij interruptie: Ik wil benadrukken, dat ik daar ook blij mee ben.

Wethouder Van den Berg: Laten we dat ook beide constateren. Wij zullen u op de

hoogte houden van de ontwikkelingen in de komende maanden, waarin een heleboel moet gebeuren, voordat we een definitief besluit kunnen nemen.

5 Tot slot de voorliggende begroting. De heer Louter vraagt waarom we een andere formulering hebben voor de begroting 2008 – 2009 ten opzichte van 2007. De reden daarvan is dat op dit moment zienswijzen van de gemeenteraden voor de begroting 2008 – 2009 worden gevraagd. Over 2007 hebben we dat in december vorig jaar gedaan. De raad van Ridderkerk heeft toen niet ingestemd. Alle andere gemeenten wel, met uitzondering van de raad van Barendrecht. De begroting is aangenomen en 10 nu zijn we aan de beurt om te betalen. Dat verklaart de andere formulering. Het zal duidelijk zijn dat dit niet van harte gaat. Maar, het zijn verplichtingen, waaraan we zullen moeten voldoen.

U vraagt naar de risico's over de extra bijdrage van dit jaar en u verwijst naar de vraag die de heer Onderdelinden daarover stelde. U gaf ook aan dat u mijn antwoord 15 al wist. Dat antwoord hoef ik dus niet te herhalen. Ik denk dat het onverstandig is dat de raad van Ridderkerk daarvoor nu alvast een bedrag gaat vrijstellen. Daarmee geven we de directie alle ruimte om een extra bedrag te gaan vragen. Feit is wel dat Drechtwerk in de risicoparagraaf staat, en als er aan het einde van dit jaar toch een extra bijdrage wordt gevraagd, kunnen wij die uit de bufferreserve betalen. 20 Vooralsnog gaan wij daar niet van uit. Dat zeggen we in de brief.

De heer Boertje vraagt of we de brief in die zin niet kunnen veranderen. Hij zegt dat dit het maximale bedrag is. Ik ben het daarmee eens. Maar, we weten wel dat er een 25 kader is dat door de raad van Ridderkerk wordt meegegeven en dat dit geen enkele juridische basis heeft, omdat in de gemeenschappelijke regeling de verplichting staat dat de gemeenten het tekort aanzuiveren. Dat moeten wij met elkaar erkennen. U geeft wel een financieel kader mee, waar we stevig op moeten inzetten. Dat is ook de boodschap aan de directie.

30 De heer Alderliesten vraagt naar de consequenties wanneer alleen Ridderkerk nee zegt tegen de begroting. Dat hebben we vorig jaar gemerkt: het is maar heel beperkt. De begroting is vastgesteld. Ik merk dat het enigszins anders optreden van Ridderkerk ook gevolgen heeft gehad voor het optreden in andere raden. Ook daar zijn vragen gesteld over de gevolgen van het nee zeggen van Ridderkerk. Ik moet 35 toegeven dat daar ook de angst achter zat dat men meer moest gaan betalen. De behandeling van de vanavond voorliggende rapporten heeft ook in andere gemeenten plaatsgevonden. Daar is ook heftige discussie geweest, onder andere in Sliedrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Daar zijn ook kritische raadsvergaderingen geweest. Uiteindelijk heeft iedereen ingestemd. 40

De heer Van der Linden vraagt naar communicatie naar de mensen die nu bij Drechtwerk werken. Die mensen hebben na het besluit van de raad in december een brief gekregen van de directie van Drechtwerk, gemeente Barendrecht en gemeente Ridderkerk. Dat willen we na de besluitvorming een vervolg geven. We informeren 45 hen over het besluit dat vanavond is genomen. Deze discussie geeft onrust. Dat kunnen we niet helemaal wegnemen. Dat is vervelend, maar ik zie het ook als onoverkomelijk in deze fase. We informeren hen in ieder geval over deze fase. Als er meer informatie bekend is, willen we een informatieavond houden.

De heer Van der Linden bij interruptie: Hoe verloopt de discussie naar de raad? Via de commissie Samen Leven of via de klankbordgroep?

5 **Wethouder Van den Berg:** Wat mij betreft is alles mogelijk en wat mij betreft doet u zelf suggesties over de wijze waarop u hierbij betrokken wilt blijven. Uiteindelijk zijn de besprekingen een zaak voor het college. Hoe u betrokken wilt blijven, kunt u zelf bepalen. Het lijkt mij belangrijk dat u er dicht op blijft zitten.

10 Een ander punt is het convenant. Pas in de loop van 2008 worden
convenantafspraken gemaakt en de reden daarvoor is dat Nieuw-Lekkerland lange
tijd onzeker is geweest over de deelname. In de nieuwe gemeenschappelijke
regeling is het convenant als verplichting opgenomen. Voor 2008 is het door alle
gemeenten ondertekend. Er is nog wel veel discussie over de afrekeningen van de
15 convenanten 2007, omdat dit een vrijwillig convenant was. Een aantal gemeenten
heeft de verplichting niet gehaald en zijn niet bereid om de afgesproken maluskorting
te betalen. U hoort daar nog meer over.

De heer Louter bij interruptie: Bent u het met mij eens dat het logischer is om dit
20 voorafgaand aan het kalenderjaar met elkaar vast te stellen?

Wethouder Van den Berg: Dat ben ik met u eens. Aan de andere kant was het zo
duidelijk dat de andere gemeenten gewoon doorgingen met het afnemen van
diensten, dat er over de inhoud van de convenanten geen discussie was.
25

De heer Alderliesten brengt de convenanten in relatie tot het aantal Ridderkerkers
dat bij Drechtwerk werkt. Dat is geen terechte vergelijking. Bij het convenant gaat het
over de afname van het aantal diensten bij Drechtwerk, en niet in de vorm van een
aantal fte's. Het zijn bijvoorbeeld diensten die de gemeente, bijvoorbeeld in groen,
30 afneemt bij Drechtwerk. Dat is nog bovenop de verplichting die we betalen voor de
Ridderkerkse Drechtwerk mensen.

De rol van de provincie is tijdens de commissie uitgebreid besproken. Het college
stelt voor om dat nu niet te doen. We zijn nu eenmaal verplicht om te betalen. Als
35 aan het einde van dit jaar mocht blijken dat Ridderkerk en Barendrecht toch besluiten
binnen Drechtwerk te blijven, omdat bij voorbeeld het bedrag te hoog is gebleken,
stel ik voor dat we wel de gang naar de provincie maken. Ik denk dat het dan nuttig
is.

40 Ik geloof dat ik hiermee alle vragen heb beantwoord.

De voorzitter: Wethouder, nog één punt. U hebt iets gezegd over het mondelinge
amendement van de heer Boertje, maar u hebt dit niet afgerond met een duidelijk
statement.
45

Wethouder Van den Berg: Ik vind een brief van de raad aan het bestuur van
Drechtwerk een beslissing van de raad. Dit heeft alleen geen juridische status; dat
wil ik nog benadrukken.

De voorzitter: We zijn toe aan de tweede termijn. Wellicht is het handig om de kanttekeningen van de wethouder in gedachte te houden over de vraag of het college de aanbevelingen onverkort overneemt. Het zou gemakkelijk zijn als straks geconcludeerd zou kunnen worden dat we conform de opmerkingen van het college met de aanbevelingen omgaan, maar als u dat anders vindt, geeft u dat dan duidelijk in uw tweede termijn aan.

Mijnheer Van der Linden, u hebt het woord.

De heer Van der Linden: Voorzitter, dank u wel. Ook van ons complimenten voor de rekenkamercommissie voor hun gedegen onderzoek. Wij ondersteunen het voorstel van de ChristenUnie over het betrekken van Deloitte.

Met de begroting van 2008 kunnen wij instemmen. We hebben moeite met de begroting van 2009.

Ik wil graag van de andere fracties horen of zij meegaan met het aanvullen van het tekort. In mijn eerste termijn heb ik gevraagd of de andere fracties meegaan in het voorstel om het tekort aan te vullen, of geven we een signaal om dat nu niet te doen, in de wetenschap dat we dit straks naar alle waarschijnlijkheid toch moeten betalen.

Verder gaan wij mee met het raadsvoorstel.

De voorzitter: Dank u wel, op de besluitvorming komen we straks terug. Mijnheer Louter.

De heer Louter: Een korte reactie nog. In eerste instantie op de opmerking van de wethouder over de afvloeiingsregeling. Interim managers kosten veel geld. Dat vind ik prima, ze mogen van mij veel geld verdienen, wanneer zij hun werk goed doen. Dat impliceert niet dat als ze hun werk niet goed doen, zij desondanks toch een goede afvloeiingsregeling krijgen. Dus, daar zouden van tevoren duidelijke afspraken over gemaakt moeten worden.

U zegt ook dat Ridderkerk vorig jaar voor het eerst nee heeft gezegd. Ik heb in mijn verhaal gezegd dat nee zeggen prima is, maar is het ook een zinvol nee van Ridderkerk? Vorig jaar is gebleken dat het weinig zinvol was, want we moeten toch betalen.

Dat geldt ook voor de opmerkingen van de heer Boertje en de heer Van der Linden dat we allerlei opmerkingen bij brieven kunnen plaatsen. Het zijn mooie signalen, maar uiteindelijk moet het allemaal betaald worden. Wat schieten we met die signalen op, want die zijn in het verleden al voldoende afgegeven.

Over de begrotingsbedragen 2008 en 2009 blijf ik het lastig vinden, als nu al zo duidelijk blijkt dat de bedragen overschreden gaan worden de bedragen, goed te keuren. Is het niet verstandiger om in ieder geval het bedrag geestelijk te begroten, zodat we er straks niet door verrast worden?

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Louter. Intussen kunnen we nadenken over het andere type begroting. Mijnheer Onderdelinden.

5 **De heer Onderdelinden:** De strategisch geestelijke begroting. SGB. Ja. Die houden we er in. Met de aanbevelingen zoals door de wethouder verwoord, gaan wij akkoord. Het mondelinge amendement lijkt ons ook prima.
Naar de heer Van der Linden toe, en ook naar de heren Boertje en Louter, wil ik zeggen het met hen eens te zijn: we zullen wel weer bij moeten passen. Wij zeggen nu, voor zover ik dat uit de stukken van het college heb begrepen, dat wij het nu niet
10 meer doen. Dat is nu zo verwoord. En dat kan kennelijk. Ik stel daar technisch gezien wel vraagtekens bij. Maar het kan kennelijk zo en dan vind ik dat we dat ook moeten vasthouden. Jarenlang hebben we dat niet gedaan en nu kunnen we dat kennelijk wel. Dan moeten we het ook opschrijven.
Het mondeling amendement van de heer Boertje steun ik en de opmerking van de
15 heer Van der Linden steun ik voor zover hij bedoelt heeft dat wij ons niet meer verantwoordelijk voelen voor andere, meerdere en hogere bedragen.
De heer Louter geeft aan dat we het wel kunnen afspreken, maar dat die afspraak toch niets voorstelt. Daar heeft hij op zich een punt. Maar ergens in de stukken van het college staat dat het nu niet meer hoeft en dat we het ook niet meer doen en niet
20 meer kunnen, of zullen, nooit meer, of zoiets. Dat spreekt mij nu aan.

De heer Boertje: Voorzitter, de wethouder zegt niet alle aanbevelingen over te nemen. In eerste termijn zeggen wij ons deels te kunnen vinden in het rapport. Wij
25 zitten op één lijn. Betalen gaat niet van harte, zegt de wethouder, en vandaar ons amendement. Er is geen juridische basis voor hogere budgetten. Des te meer reden om een stevig signaal af te geven, door te zeggen: "genoeg is genoeg".
Van de andere fracties willen wij weten of zij dit amendement steunen.
We moeten helaas mee en de financiële risico's aanvaarden, maar genoeg is
30 genoeg.
Dank u wel.

De heer Alderliesten: Voorzitter, allereerst bedank ik de wethouder voor de uitgebreide beantwoording van de vragen en de toelichting op de aanbevelingen. Dit
35 geeft ons duidelijkheid. We kunnen dan ook wel instemmen met deze aanbevelingen zoals ze weergegeven zijn.

Dan het verdere verloop voor de intentieverklaring. We hebben de klankbordgroep gehad. Ik heb alle waardering voor de ambtenaar die de groep heeft geleid. Wilt u
40 onze dank overbrengen?
Misschien kan de klankbordgroep voortgezet worden, zodat we als politiek dichterbij zitten. Het was voor mij een goed geheel.

Het voorstel van de heer Van der Linden en van de heer Boertje: het blijven signalen. Het is een gemeenschappelijke regeling. We komen er niet onderuit. Ik zou zeggen,
45 baat het niet, dan schaadt het niet. Op die wijze zou ik de voorstellen kunnen steunen.

Wethouder, houdt u ons op de hoogte van het verdere verloop? Wij wensen u veel

succes.

5 **Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, ik had in mijn bijdrage geen expliciete vragen gesteld, dus ik heb ook geen aanleiding om in die zin in tweede termijn te reageren. Met de signalen zoals de heer Alderliesten zojuist heeft aangegeven van hoe meer hoe beter, kan ik goed leven. In de aanbevelingen zoals mevrouw Van den Berg ze heeft genuanceerd, kan ik mij prima vinden. Ook met beide conceptbrieven.

10 **De heer Los:** Voorzitter, we hebben gezegd dat we de door het college ingeslagen koers zien zitten. Dat is na de beantwoording door de wethouder nog steeds hetzelfde. Inderdaad is het goed om signalen af te geven. Wij ondersteunen het amendement en ook de opmerking van de heer Van der Linden van genoeg is genoeg en we pikken het niet meer. Het zijn prachtige signalen, alleen zijn ze nog nooit overgekomen, want ze overschrijden telkens weer. Het beste signaal is ermee te stoppen. Dat is precies de weg die het college inslaat. Aan de andere kant praten we er ook over om hier een nieuwe toekomst voor te zoeken. De vraag is of je dit in BAR-verband doet of in een gemeenschappelijke regeling. We komen net van een briefing van de veiligheidsregio. Ook daaruit klonk alweer de vraag om extra geld. Ook daar komen we wellicht niet onderuit. Dus, de vraag is of we het weer in een gemeenschappelijke regeling of andere vorm doen, waarbij we de stekker er iets gemakkelijker uit kunnen trekken. Dat was mijn bijdrage, voorzitter. Dank u wel.

25 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Los. Wethouder Van den Berg, is er voor u nog aanleiding om een reactie in tweede termijn te geven?

30 **Wethouder Van den Berg:** Jazeker. Een opmerking naar aanleiding van de discussie die is gevoerd over de opmerking van de heer Van der Linden. Ik heb het idee dat de heer Van der Linden een vraag stelde over het tekort 2007 dat aangezuiverd moet worden. De reacties gingen in mijn beleving over 2008 – 2009. De heer Van der Linden vroeg of het een goed idee zou zijn om 2007 niet te betalen. Ik zou dat willen ontraden. Het signaal is in 2007 met het tegenstemmen tegen de begroting afgegeven. Daarnaast stelt de heer Los dat het beste signaal dat we afgeven, het signaal is dat wij voor een andere uitvoering van de WSW kiezen. Maar, wij zijn gewoon verplicht om dat bedrag te gaan betalen. Als wij nu niet aan onze verplichtingen voldoen, denk ik dat we grote problemen krijgen. We zullen er dan juridisch toe gedwongen worden. Dan komen we in een vervelende situatie terecht.

40 Terecht is over de begroting 2008 gezegd dat we nu een kader meegegeven. Er lopen wel twee discussies die een financiële consequentie kunnen hebben:

- de discussie over de grondprijs met de gemeente Dordrecht;
- het bedrijfsplan, waar een financiële claim uit kan komen.

45 In die zin moeten we daar rekening mee houden. Ik weet eerlijk gezegd niet wat ik aanmoet met geestelijk begroten: wellicht kan wethouder De Koning daar iets over zeggen.

Over de begroting 2008 geeft de heer Onderdelinden wel een heel ruime exegese

aan het kader dat we meegeven. Het noemen van het kader heeft geen juridische status. Als er overschrijdingen zijn en het bestuur gaat ermee akkoord, is er een nieuwe situatie.

5 Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan zijn we nu toe aan de besluitvorming. Als eerste het rapport MensenWerk: daarvan werd voorgesteld om daar in algemene zin kennis van te nemen. Dat hebt u gedaan en dat is genotuleerd.

10 De aanbevelingen zijn door de wethouder genuanceerd. Ik heb zo-even voorgesteld met deze nuanceringen in te stemmen. Ik kijk even rond of dat zo is. Dat is het geval. Dan is dat overgenomen.

15 Als tweede, de ontwerpbegrotingen. Dit resulteert in een brief aan Drechtwerk. Het mondelinge amendement komt daarbij. U bent ervan op de hoogte dat aan de brief nog een alinea wordt toegevoegd. Ik lees hem voor: "Onze vorenstaande reactie kan niet los worden gezien van de discussie over de toekomst van Drechtwerk. Voor de resultaten van de door ons daarover gevoerde discussie, verwijzen wij u naar de afzonderlijke brief die wij u zullen sturen onder nummer".

20 Daarna volgt de slotalinea. Waar hoort nu exact de passage die de heer Boertje heeft voorgesteld?

De heer Boertje: In de voorlaatste alinea, waar de bedragen zijn genoemd.

25 **De voorzitter:** Even voor de duidelijkheid: wilt u de laatste woorden van uw voorlaatste alinea even noemen?

De heer Boertje: Wij spreken als onze mening uit dat Drechtwerk verondersteld wordt ... enzovoort. Die zin veranderen we en ons mondelinge amendement komt daarvoor in de plaats.

30 **De voorzitter:** En dat mondelinge amendement is dan?

De heer Boertje: Dit is tevens het maximum bedrag.

35 **De voorzitter:** Dit wordt toegevoegd aan die alinea.

De heer Boertje: In plaats van de laatste zin.

40 **De voorzitter:** Dus na de woorden 'opnemen in de gemeentelijke programmabegroting 2009 2012' volgen de woorden: 'dit is tevens het maximum bedrag'.

De heer Boertje: Correct, voorzitter.

45 **De voorzitter:** En dan komt, om elk misverstand uit te sluiten, de alinea die ik zojuist heb voorgelezen, en daarna volgt de alinea die u weer als laatste ziet. Als u dat beeld allemaal voor ogen hebt, is ook die brief vastgesteld. Waarvan akte.

Dan als derde, de toekomstvisie. Ik heb geen amendementen hierover gehoord. Er wordt ook niets aan toegevoegd of afgedaan. Ik leg deze visie ter besluitvorming voor. Kunt u daarmee instemmen? Dat is unaniem het geval.

5

Namens u wens ik de wethouder succes bij het vervolgen van dit traject. Zij heeft kunnen horen dat wij daarin allemaal meeleven.

6. Voorstel om de Startnotitie Verbonden partijen vast te stellen (raadsvoorstel nr. 173)

10

De voorzitter: Op dit voorstel is een amendement van de PvdA ontvangen. Ik geef mevrouw Ripmeester als eerste het woord.

15

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Uit de voorgaande gesprekken hebben wij begrepen hoe belangrijk het is om te kunnen sturen op de verbonden partijen. Daarom dienen wij een amendement in. Daarin vragen wij in ieder geval om de conclusies uit het rekenkameronderzoek mee te nemen. Er komt steeds meer verantwoordelijkheid bij de gemeente te liggen en er lijken steeds meer verbonden partijen te komen.

20

Ook lijkt het alsof we steeds minder grip hebben op de partijen. Op zijn zachtst gezegd is het onduidelijk waar onze grip zit. Wij hopen dat dit in de nota Verbonden partijen duidelijker verwoord wordt. Ik begrijp uit de startnotitie dat er om input van de raad wordt gevraagd. Wij hopen dat het college dit amendement dan ook ziet als de eerste aanzet voor de noodzakelijke input. Ik hoop op veel steun van de mederaadsleden hiervoor.

25

De heer Pors: Ik kan het niet nalaten om nog even de geschiedenis in te duiken. De motie waarop dit gebaseerd is, van D66/GL, dateert van 7 februari. Daarin is het verzoek gedaan om de startnotitie op 24 april aan te bieden. Intussen zijn wij dik twee maanden verder. Dit doet de snelheid geen goed.

30

In de discussie van februari spraken wij de vrees al uit dat de nota sowieso pas na de zomervakantie zou komen. Uit de startnotitie begrepen wij dat de behandeling van de nota pas in de raadsvergadering van 27 november aan de orde zal komen. Men kan nagaan hoe lang het zal duren voordat we met die afspraak aan de slag kunnen.

35

Dan zou ik willen memoreren dat dit anders had gekund.

Op 7 februari lag nog een motie op tafel van een niet nader te noemen partij, waarvoor ik best reclame zou willen maken. Als die motie was gevolgd, hadden we al voor de zomer aan de slag kunnen gaan met verscherpt toezicht op de belangrijkste verbonden partijen.

40

In de brief aan de raad wordt de suggestie gedaan om de indieners van beide moties over verbonden partijen aan te wijzen in de verdere uitwerking. Heel officieel was de ChristenUnie geen indiener meer van de motie, want die hebben wij ingetrokken na stemming over de motie van D66/GL. Dat neemt niet weg dat ik mij best daarvoor beschikbaar zou willen stellen, ondanks het feit dat ik bepaald niet het meeste aantal dienstjaren heb.

45

Dan het amendement van de PvdA. Dat kunnen wij absoluut steunen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los.

5

De heer Los: Dit is uiteindelijk ook het doel waarom ik gevraagd heb om er iets over te mogen zeggen. De startnotitie is duidelijk. Hij is simpel en het amendement van de PvdA kan geen kwaad. Hoewel ik het mij afvraag: de raad zit er in. Ik zeg wel eens dat je een aap niet hoeft te leren klimmen, maar het kan geen kwaad. Dus, we gaan erin mee. Dank u wel.

10

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los, we laten uw laatste opmerking nog even op ons inwerken. Als we tot besluitvorming over het amendement overgaan, hebben we de vraag wie namens de raad zal ondersteunen, nog niet helemaal beantwoord. De suggestie was om de heer Van Houcke daarvoor te vragen, maar hij kan daar op dit moment niet loyaal in bewilligen. Ik stel voor dat hij daarvoor via de griffie wordt benaderd.

15

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, mag ik voorstellen om de griffie als vertegenwoordiger op te nemen?

20

Dat is wellicht handig bij het vervolmaken van procedures.

De voorzitter: Dat is een goed voorstel. Bedoelt u dan de griffie op te nemen als tweede of als derde vertegenwoordiger? Twee raadsleden plus de griffie? Voor het tweede raadslid denken wij dan aan de heer Van Houcke en, als het anders moet worden, kunnen we het nog een keer bespreken. Dat voorstel leg ik nu aan u voor. Dus, de heer Pors heeft zich beschikbaar gesteld, wij denken aan de heer Van Houcke en iemand van de griffie. Wie kan daarmee niet instemmen? Iedereen is het eens. Dank u wel. Dan het amendement.

25

Daar heb ik ook alleen maar positieve dingen over gehoord. Ik zie dat de heer Alderliesten nog een opmerking wil maken.

30

De heer Alderliesten: Voorzitter, ook de SGP kan het amendement van mevrouw Ripmeester van de PvdA ondersteunen.

35

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond wie het amendement niet kan steunen. Iedereen steunt het amendement. Dan is ook dat unaniem aanvaard. Er zal uitvoering aan worden gegeven.

40

Dat was de eerste termijn van de raad. Het woord is aan het college.

Wethouder Zwiers: Voorzitter, ik heb me goed voorbereid op een discussie over dit onderwerp. Ik ben blij dat de raad zo unaniem in zijn oordeel is. Ik wil ook niet meer van uw tijd vragen.

45

Ik zal aan de portefeuillehouder doorgeven wat hier vanavond heeft plaatsgevonden. Dank u wel dat ik dit even mocht zeggen.

De voorzitter: Stemt u in met het voorliggende voorstel? Dat is het geval. Dat

